עלטערן זיינען צופרידן, ווען דאָס קינד שלאָפט גוט

אט איז א מיטל צו לאשטשען ווייגנען דיקע. אויפוועקנדע בייבים צו איינשלעפערן שנעל און לייכט. עס איז דער מיטל וואָס דאקטויירים אינדאָרסירן, און מיליאָנען מוטערס האבן זיך איבערצייגט אז עס איז זיכער און ניט שעדלאך. עטלאכע טראָפּנס פון. ריינער גרינעריינג, אנגענעם בא'טעמטע פלעטשערס קאסטאריא, שלעפערט איין דאָס סאמע שרעקעריקע, אומרואיקע בייבי אדער קינד אין עטלאכע מינוט! און פאר בויך־וויטיק, פארשטאָפונג, פארקילונגען און א. וו., איז קיין מיטעל ניט אזוי גוט ווי קאסטאריא. די טשאס. ה. פלעטשער אונטערשריפט איז דער צייכן פון ריכטיקער קאסטאריא. היט זיך פון נאָכגעמאכטע און זייט באשיצט.

בלאָק איינגטימער און אגענטן

איר וועט אויסגעפינען

" בעלוויו "

" גרינהיל "

" אינטערנעשאנאל "

אדער

" מעקניליוורעי קריק "

קאנאדער בעסטע סטים

קוילן

צו זיין אבסאלוט צופרידנשטעלנד און עקאָנאָמיש אין אייערע סטים פלעגנסט. די דאזיקע קוילן ווערן פארקויפט פון יעדן פאָגרעסיוון קוילן דילער אין ווייניפעג.

פאר אן עקספערט עצה אויף איער סטים פלעגנסט. די דאזיקע קוילן ווערן פארקויפט פון יעדן פאָגרעסיוון קוילן דילער אין ווייניפעג.

S. N. HYMERS

טעלעפאָן 86 804

221 McIntyre Block, Winnipeg

דער פארשטאנד זאָגט

"איצט"

די דערפארונג זאָגט

"דאָ"

ס'איז ניט בלויז א "צופאל" וואָס הונדערטער פון אייערע מיט־בירגער האבן ווידער געקויפט זייערע קוילן פאר'ן ווינטער פון אונז — פונקט ווי זיי האבן עס געטאן אין די פארגאנגענע יאָרן. זיי ווייסן די פארשווענדונג פון נידעריקע סארטן קוילן. זיי ווייסן אז עדעמס באדינונג מיינט אלצדינג וואָס די ווערטער באדייטן: פונקטלאך, פאר זיכטיקע דעליווערי פון קוילן, לאנג אין היץ, קורץ אין רויך און לייכט אין אש.

אויסערגעוויינלאכע

קוילן — קאוק — האָלץ

טעלעפאָנירט עדעמס

86 394

D. E. ADAMS COAL CO. LTD.

קיין־טשאָרדזש פאר סעקינג

בריוו פון וואנקאווער

פון מם יוד

באנקעט פון "צעירי ציון"

עס איז שוין א טראדיציע אז א באנקעט ביי "צעירי ציון" דארף זיין איינגעגעבן. דער לעצטער באנקעט פאר דער איינשווערונג פון דער נייער פארוואלטונג איז דורכגעגאנגען אויף א מוסטערהאפטן אופן. די פראָגראם איז געווען צענויפגעשטעלט פארשיידנארטיק און איז ווייט גערוען פון דעם אנגענומענעם שאבלאָן. די פרייליאכע שטימונג און אינטימע סביבה פון יונגווארג האט צוגעגעבן די שמחה א באוונדערן כאראקטער און קאלאריט.

דער זאל פון קלה'שן צענטער איז ווייס־בלוי דעקאָרירט. אן עולם פון הונדערט מאן, חברים פון ארגאניזאציע, פארשטייער פון ארגאניזאציע, א ראָטשטיין, עפנט די פייערונג און הגם די לעצטע סיטואציע אין ציונים איז א פארוויילט־שווערע, אדער, דוקא איצט דארף מען זיין מוטיק און פארזעצן די ארבעט מיט פארטאפלטער ענערגיע. דער גאנצער עולם זינגט "התקוה" און "תחזקנה", אקאמפאנירט פון מיס אנגא שמערלנג.

עס קומט פאר די צערעמאָניע פון איינשווערונג, אין וועלכער דער איינשווערער כאראקטעריזירט די מיטגלידער פון דער פארוואלטונג און צייכנט אן זייערע אויפגאבן. דער פרעזידענט פון דער ארגאניזאציע, מ. יאפע, האלט א רעדע אין וועלכער ער באריכט די הויפט מאמענטן פון דער געשיכטע און מהות פון דער פארטיי. ער שילדערט די הויפט פאזיזן פון דער באוועגונג אז די באדייטונג פון דער פארטיי אין אידישן לעבן בכלל. דער סעקרעטאר, ב. גראבער, דערציילט וועגן דער אנטשטייאונג פון דער לאקאלער אָרגאניזאציע, איר קאנגנוארט ארבעט און פער־ספעקטיוון פאר דער צוקונפט. דער פרעזידענט גיט איבער די פארזיצערשאפט דעם טאסטמייסטער פון אונז ב. ראָטשטיין, וועלכער פירט אן מיט דער פראָגראם אויף א שיינעם געלונגענעם אופן. עס טרעטן ארויס מיט רעדעס און באגרי־סונגען דער פרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאניזאציע, ס. ראָטשטיין, רעוו. פאסטינסקי, פרעזידענט פון "שערי־צדק" שול י. ב. יאפע און טשערמאן פון נאציאָנאל פאָנד ע. קאצענעלסאן.

דריי גרוויסארטיקע מוזיקאלישע נומערן גיבן מיט שרה לייוויי, סאקסאפאן; מיס העלען ראָס, פיאנאָ, און מר. ס. לייוויי, וואלעפאן. עס טרעטן ארויס מיט באגרי־סונגען די פארשטייער פון שלום־עליכם שול ש. גאלדין און י. וואלדמאן און דער טשערמאן פון "ברית טרומפלדאָר" פ. פינסקי. דריי פידל נומערן גיט דער יונגער באנאבטער הערי קאצענעלסאן, אקאמפאנירט פון מר. אייוויסאן. דער דאזיקער שפילער פארמאגט אלע סמנים פון א באלאנט. א פיינער טאן, עמאציאנעלער אויסטייטש, א געוויסע איינגארטיקייט. דער יונגער וויאָלאניסט האט פאר זיך א גרויסע צוקונפט. מיט א פאר וואָקאלישע נומערן טרעט ארויס י. ב. יאפע, אקאמפאנירט פון מרס. יאפע, וועלכע האבן גרויס דערפאלג, און אן עס האלט שוין ביי גאנגנים, געפינט זיך א גרויפע יונגטלאכע וועלכע גייגען אוועק אין א "החלוץ" טאנץ.

עס איז שוין שפעט אין דער נאכט. דער טאסטמייסטער שליסט די פראָגראם. דער עולם זינגט ווידער "התקוה" מיט אן עצ־גייט זיך אין א פייערלאכע, מונטערע שטימונג, זייענדיק איבערצייגט אז די שלעכטע צייט וועט אוועקגיין, און כל זמן אירן פארמאגן אזא טרייע יגנגט, וועט מען דערגרייכן דעם ציל.

גייע עקזעקוטיווע פון "קאָמיניטי טשעס"

אויף דעם לעצטן מיטינג וואָס איז פאר־געקומען פון דעם "קאָמיוניטי טשעס" איז אויסגעוויילט געווארן פאלגנדע פארוואל־טונג:

י. ה. שוגערמאן — פרעזידענט, וו. טשארקאָוו — וויס־פרעזידענט, מ. קע־ניגסבערג — קאסירער, דזש. לעכטציער — קאָמיסיין־פארוואלטער, א. ספקוואיר — ערן סעקרעטאר, רעק. און פינ. סעקרעטאר — ה. דירעקטאר. טראסטיס: וו. זימער־מאן, ה. ראזנבוים, דזש. ריד, מרס. נה גע־שיי, מרס. מ. קענינסבורג, ס. ראָטשטיין, וו. לעווין, טש. קליימאן און מר. גאלעז. דער פינ. קאָמיטעט באשטייט פון: דזש. ריד, דזש. לעכטציער, און א. סקוואיר, דער בורזשעט קאָמיטעט: ה. ראזנבוים, וו. זי־מערמאן, מרס. קענינסבורג און מ. טשאר־קאוו.

מר. י. שוגערמאן איז דער ערשטער מיטגליד פון דער קהלה, וועלכער איז אויס־געוויילט אויף דעם פאסטן פון פרעזידענט צום צווייטן מאל. דאָס ערשטע מאל איז ער געווען פארזיצער פון "טשעס" אין די יארן 1925—26. מר. מ. קענינסבערג האלט שוין אויף אן דעם פאסטן פון קאָ־סירער פון פילע יארן און ער צייכנט זיך זייער אויס אויף דעם געביט.

וואלן פון הילף און אימיגראנטן געזעלשאפט

פאלגנדע פארוואלטונג איז אויסגע־דערוויילט געווארן פאר'ן קומענדיקן יאר: מ. ל. גרין — פרעזידענט, מרס. ה. בראוו וויס פרעזידענט, ס. גאלדסטאן — עקז. סעקרעטאר, נ. שוואַרץ — קאסירער. דיר־עקטארן: מרס. ניבולאר, מרס. י. היל, מאן, מרס. ב. ניסנבוים, מרס. ב. שטיינ־בערג, מרס. י. שטיין, מרס. י. גאלד, מרס. נ. שוואַרץ, מר. ב. מארגאלים, א. ריטש־מאנד, רעוו. פאסטינסקי, ה. בראוו, מ. פיטערס, דזש. ריד, ב. ניסנבוים, י. גאלד און י. הילמאן.

—(::)—

שטיקלאך און ברעקלאך

פון אב. זוסינקע

א מענש וואָס האט פיינט מחלוקת

זיי זיצן אין קאורט, זי לעבן איר לאַ־יער.

פונקט מיט דריי יאָר צוריק זיינען זיי אויף געווען אין סיטי האל אויף דעם זעל־בען פלאַר, אבער דאן זיינען זיי געווען אין דער מערידזש לייסענס ביורא. היינט זיי־נען זיי אין — גט־קאורט . . .

זיצן זיי איינס לעבן צווייטן און הערן מיט אינטערעס זיך איין ווי זייערע לאַ־יערס רייסן זיך ארום פאר זייערטווגן...

— זי איז אן איידעלע פיינע פרוי, זי איז אים געווען לאיאל און געטריי, גע־היט זיין סענט, זי איז געווען זיין פריינט, חבר, מיטער צו זיינע קינדער, א ווייב אן א קעכין. ער האט זי ברוטאל באהאנדלט, איר צוגעטיילט דעם ביסן אין מויל אריין,

— פאקט זיך איר לאיער.

— מיין קליענט איז אן איידלמאן, יור האנאר, יעדער וואָס קאן אים וועט אייך דאָס זאגן. ער האט זי באהאנדלט ווי א פרינצעסן, ער האט איר געטריי געדינט ווי מען דינט א גאט, ער האט שווער געארבעט און איר געגעבן יעדן מעגלאכן לוקסוס און זי האט אים באטראגן און זיין פארמעגן פארשווענדעט.

— ביזט א ליינער, — שרייט איר לאַ־יער.

— דו ביזט נאָך א גרעסערער, — קלאפט אים טיש זיין לאיער.

דער מאן פארלירט דעם ענדולד און ער שרייט אויס צו די לאיערס: אויב איר וועט זיך ניט אויפהערן קריגן דאָ, און זיך ניט באלד איבערבעטן, וועל איך זיך איר־בערבעטן מיט מיין ווייבל, איר וועט קיין קיין ניט האבן און קיין גראשן ניט קרי־גען . . .

רוסישע און אמעריקאנער פעלדשערס

א זייער אינטעלינענטע און פיל־באלע־זענע לעזערן, וועלכע איז ניט לאנג צוריק אנטלאפן פון באלשעוויסטישן "גן ערן" פרעגט אונז פאר וואָס אמעריקע האט נאר דאקטוירים, און ניט קיין פעלדשערס ווי אין רוסלאנד.

אונזער ענטפער איז, ערשטנס זיינען א גרויסער טייל פון אונזערע היגע דאקטוי־רים רענעלע פעלדשערס . . . און צווייטנס האבן מיר פלענטי פעלדשערס אין אמעריי־קע און אז איר וועט זיין לאנג גענוג דאָ אין לאנד, וועט איר זיך באקאנען מיט זיי . . .

דערווייל וועל איך אייך געבן א צעטל פון זיי:

גע־לט פעלשער,
גאלד פעלשער,
ציין פעלשער,
יארן פעלשער,
גדן פעלשער,
גאט פעלשער,
תורה פעלשער,
קארטן פעלשער,
לעבן פעלשער,
מילך פעלשער,
כשרות פעלשער,
פרינציפן פעלשער,
וווהיסקי פעלשער,
שפייז פעלשער,
דזשענעראל פעלשער,
א וועלט מיט פעלשער . . .

—(::)—

פעלער אויסבעסערונג

אין פארבינדונג מיט דעם טויט פון איר פאטער, ר' אברהם כהן, בעט אונז זיין טאכטער, מרס. ס. ראבינאוויטש, צו מעל־דען, אז דער געשטארבענער האט איבער־געלאזט 1 זון און פיר טעכטער: מר. באָ־ריס קאנאן, מרס. קאפמאן, מרס. ווינער מרס. שאנסקי אין ניו־יארק, און מרס. ראָ־בינאוויטש, אין 391 סטעלא, ווייניפעג.

זייענדיק אין ניו־יארק איז דער פאר־שטארבענער תמיד געזעסן און געלערנט תורה, ער האט צוריק מיט א יאר פאר זיין טויט געמאכט א סיום אויף נאנץ ש"ס. אלע מענשן וואָס האבן אים געקאנט און געהערט באדויערן זיין טויט.

דעם בלינדנ'ס קללה

(שלום פון זייט 10)

פריי! . . .

און אלע זיינען געבליבן ווי פארשטיי־נערט, ווייל ישרערער האט געפילט, ווי א בייזער מלאך איז דורכגעפלוגן איבער דער שול . . .

מר. י. שוגערמאן איז דער ערשטער געווארן ביי זיך געסט. ווען מען האט זיך גוט אנגעטרונקען און אנגעגעסן, האט ער פאר די שכור'ע לייט געוואלט ווייזן, ווי אזוי־זיינע הינט ווילן זיך שלאגן מיט א ווילדער קאץ, - וועלכע מען האט די פאריקע נאכט געכאפט מיט א נעץ אין וואלל־.

האט מען גענומען אלע הינט מיט זיך; און די שטייגל ווי די קאץ אין גע־זעסן, האט דער פריי אליין געטראגן. הינטער זיין אימעניע איז געווען א גרוי־סער און ליידיקער פלאץ, אן קיין בוי־מעל, אן א פיצל פלעקל און א שטי־קעל ווענטל, וואו די קאץ זאל זיך קאָ־נען צושפארן און פארטיידיקן.

אלע נעסט מיט די קנעכט האבן זיך אויסגעשטעלט אויף סטראטעגישע פלע־צער מיט בייטשן אין די הענט, כדי ניט לאזן איר צו אנטלויפן, און דער פריי האט זיך אוועקגעשטעלט אין מיטן פעלד, געגעבן אן עפן אויף דאָס שטייגל און ער האט ארויסגעזאגט די קאץ. דאָס איז געווען א קאץ מיט גרינע פייערדיקע אויגן און מיט הארטע, שטעכיקע און באוועגלאכע וואנצעס, ווי ביי א טיגער, און פון זייער א ווילדן אויסזעען.

און אזוי וואָס ער האט ארויסגעווארפן די קאץ צווישן די הינט, און די קאץ, ניט געפינענדיק ארום זיך קיין זאך אויף וואָס זי זאל קאנען זיך ארויפקלעטערן, אויסער דעם שטיינדיקן פריי, האט זי געגעבן א פארצווייפלטן שפרונג גלייך אויף אים און זי האט זיך מיט אירע שטארקע, באנעגלטע הענט ארומגעווי־קעלט ארום זיין האלז . . .

די הינט האבן אנגעהויבן שפרינגען ארום אים, מען האט אנגעבאפט די קאץ פאר'ן עק, האט זי זיך איינגעגראבן מיט אירע שארפע נעגל אין זיין האלז . . .

און וועגן מען אין א צווייטן אופן צעטריבן די הינט און אים געוואלט באָ־פרייען פון דער קאץ, איז זי שוין גע־וועזן אויף העלפט א צעפרעסענע אין ער . . . מיט אן איבערגעריסענעם גאר־געל . . .

מעדיסין העט, אלטא.

מרס. דזש. קלינג, פון סוויפט קארענט, איז דאָ געווען צו גאסט ביי מר. און מרס. פ. בראָדי.

פרייטאג, אקט. דעם 18טן, האט מרס. פ. בראָדי געמאכט זייער א שיינע ברידזש פארטי. איר שוועגערן, מרס. קלינג, און מרס. ל. בערן האבן געוואוינען דעם ערשטן פריי אין מרס. ה. פרידמאן, דעם קאנסא־ליישן פריי. אלע האבן זייער גוט פאר־בראכט. מרס. פ. בראָדי האט פרעזענ־טירט מרס. קלינג מיט זייער א שיינער מתנה.

* * *

מרס. ר. פינקלמאן האט זונטאג אקט. דעם 20טן געמאכט זייער א שיינע ברידזש פארטי. מרס. מ. שאר און מרס. ה. ב. פרידמאן האבן געוואוינען די פריזן. אלע אנוועזנדע האבן זייער גוט פארבראכט.

* * *

דאנערשטאג דעם 23טן אקט. האבן די ליידיס אייד געהאט עלעקשאנס. מרס. מ. ראבינאוויטש איז דערווייל־לט געווארן פרע־זידענט; מרס. מ. שאר איז ווידער דער־ווייל־ט געווארן סעקרעטארן און מרס. פאָ־לאנסקי קאסיערן.

מרס. מ. קהאן איז געווען פרעזידענ־טען פאר די לעצטע פיר יאר. פאר דער צייט האט זי פיל אויפגעטאן און האט אריינגעבראכט פיל געלט פאר דער "קאמ־יוניטי". איצט האט מרס. קהאן רעזיג־נירט. די "קאמיוניטי" גיט איר איבער א הארציקן דאנק פאר איר גוטער ארבעט.

* * *

זונטאג אקט. דעם 26טן האט די ליידיס אייד געמאכט א שיינע ברידזש פארטי פאר דער נאצער קאמיוניטי. מרס. ס. קראסנאוו פון הילדא, אלטא., איז געווען די פארזיצערן. די פאלגנדע האבן געהאל־טען רעדעס. מר. י. פראסאוו, אונזער שוחט און לערער, מר. מ. ראבינאוויטש, מרס. מ. ראבינאוויטש, מר. פ. בראדי, מר. מ. גולד, מרס. ב. לעווין פון סוויפט קארענט. האט געוואונען דעם ערשטן פריז. וועלכן דו האט אפגעגעבן צו ראפעלן פאר דער קאמיוניטי, דאָס האט אריינגעבראכט $5.65. מר. ס. קראסנאוו האט געוואונען דעם מענערישן פריז, און מרס. דזש. פריד־מאן האט געוואונען דעם וויבס פריז. מרס מ. שאר איז פרעזענטירט געווארן פון מרס. מ. ראבינאוויטש. מיט א שיינעם פריז פון דער ליידיס אייד, אלס אנערקענונג פאר איר גוטער ארבעט.

וואָס ווילט איר וויסן?

דער קאנצערט אין ליטעראַרישער אוונט לכבוד דער "פרייער ארבעטער שטימע" וועט פארקומען זונטאג, 23טן נאוועמבער, 8.30 אוונט, אין פרייהייטס טעמפל.

די פ. א. ש. איז געווארן 31 יאר אלט. די פ. א. ש. איז א ראדיקאלע וואר־צייטונג וואָס איז איינציק פון דעם מין אויף דער גאנצער אידישער וועלט.

די פ. א. ש. איז א הויך קולטורעלע צייטונג, וואָס האט אין טוט איצט אויך פאר דער אידישער קולטור מערער פון הונדער־טער קולטור געזעלשאפטן.

עס איז נוגע קיין איין ווכטיקער שריי־בער אין אמעריקע, וועלכער זאל ניט האבן געגומען אקטיל אין דער פ. א. ש.

דער ארבעטער ריינג ברענגט 169 פאר־אנשטאלט דעם אוונט מיט גוטע לאקאלע קרעפטן.

און איצט ווילן מיר וויסן אויב איר האט שוין א בילעט?

אויב ניט, איז פאר וואָס ניט?

—(::)—

אויפרוף צו ביידע בשר־כשר קאמיטעס

חשוב'ער רעדאקטאר פון ד. א. וו.:— דערלויבט אונז דורך אייער חשוב'ער צייטונג זיך ווענדן צו ביידע "בשר־כשר קאמיטעס" מיט פאלגנדן אויפרוף:

1. היות ווי אונזער ערשטער פארזוך צו ברייגנגען ביידע צדדים צו א פארשטענדע־ניש האט זיך צום באדויערן ניט איינגע־נעבן:

2. און נעמענדיק אין אנבאטראכט, אז דער סכסוך פון ביידע קעמפנדע צדדים ווערט וואָס ווייטער אלץ מער פארשארפט, א טאָט וועלכער ברייגנגן ניט קיין כבוד אין אלגעמיין פאר קיינעם, —

דארום האט די עקזעקוטיווע פון תלמוד תורה באשלאסן נאך אמאל צו נעמען די אינציאטיווע פון פארמיטלונג אן אירע הענט, איינלאדנדיק צו 8 פארשטייער פון יעדער קאמיטע. די פארשטייער ווערן גע־בעטן זיך צוצוויפקומען מאנטאג דעם 17טן נאוועמבער אין ת"ת אפים, 8.30 אוונט, און עס ווערט נעהאפט, אז עס וועט גע־פונען ווערן דער ריכטיקער וועג צו פאר־שטענדניש. אזוי, אז די פארשארפטע בשר־כשר פראגע זאל ענדלאך געשליכטעט ווערן אויף א יושר־דיקן און צופרידנשטע־לענדן אופן פאר אלעמען.

מיט אכטונג,

אין נאמען פון דער עקז. פון וונפ. ת"ת, פ. מ. סורעס (פרעז.).

—(::)—

איקאר אונטערנעמונג

דינסטאג, דעם 2טן דעצעמבער, פירט דורך דער איקאר אין קווינס טעאטער א גרויסע פארשטעלונג. אין דער פראגראם וועט זיין א דראמאטישע שילדערונג פון אונטערגאנג פון פריוואטן האנדל אין סאָ־וועטן רוסלאנד אונטער'ן נאמען "מנחם־מענדל אין סאוועט רוסלאנד", אין דריי בילדער; אויך א צאל מוזיקאלישע נומע־רען. ביילעגן צו באקומען ביי מיטגלידער פון איקאר. פריינטלאכע ארגאניזאציעס זיינען געבעטן צו האלטן פריי דעם אוונט פון עלאכע אונטערנעמונגען.

דאָס ווילט איר וויסן?

די טעטיקייטן פון מרס. ס. הארט גרין

מרס. ס. הארט גרין

מרס. ס. הארט גרין, וועלכע איז די איינציקע אידישע קאנדידאטן פאר "סקול טראסטי". האט זיך אקטיוו באטייליקט אין געזעלשאפטלאכע אנגעלעגנהייטן אין נאָרט ווייניפעג פאר די לעצטע צוואנציק יאר.

זי האט זיך באטייליקט אין דער רע־ליף ארבעט אין די מלחמה יארן, פאר די אידן אין רוסלאנד.

זי האט ארגאניזירט זוף קיכן צו שפיי־זען די ניי־געקומענע.

זי איז געווען איינע פון די גרינ־דערנס אכטונג צו געבן אויף די אידישע קראנקע אין דער צייט פון דער אינפלו־ענצע.

זי האט אנגעפירט מיט א סך פינאנ־ציעלע אונטערנעמונגען פאר דער תלמוד תורה, היברו רעליף, בית־יתומים און פאר אידישע טלחמה ליידנדע.

זי האט ארגאניזירט און געגרינדעט דעם "נעשאנאל קאונסיל פון אידישע פרויען", וואָס האט אנגעפירט קלאסן אין ענגליש, ביירגערשאפט און היגיענע. דאָס האט דערמעגלאכט א סך הונדערטער אידישע פרויען צו לערנען די שפראך פון לאנד וואָס האט זיי א סך געהאלפן איינ־צוגיינען זיך אין לאנד.

מרס. ס. הארט גרין, האט אנגעווענ־דעט אירע טעטיקייטן אויף יעדן געביט פון געזעלשאפטלאכן וואוילזיין.

זי איז געווען די סעקרעטארן פון דעם "מיוניסיפאל טשאפטער אף דאטערס אף עמפייר" פאר מאנטרעאל.

דירעקטארן פון אנטי טובערקולאָז סאסייעטי; וויצע־פרעזידענטן פון "ביג־סיסטער אסס'ן"- און זי האט זיך באטייליקט אין א צאל אנדערע ארבעטן לטו־בת הכלל.

מרס. ס. הארט גרין איז די פרוי פון מר. ס. הארט גרין, קיי.סי., א פראמינענ־טער אידישער אדוואקאט אין ווייניפעג.

היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו

אויפרוף צו אלע ווייניפעגער מענער און פרויען!

מיר ווילן דא פארשטיין אייער גלייכגילטיקייט, פארוואָס וואכט איר ניט אויף, וואו איז אייער אידישקייט, וואָס האט איר געמאכט פון אונזער תורה און פון איר כשרות? וואו האט איר נאך געהערט אדער געזעען, אזא מין הפקרות? ווי דערלויבט איר זיך אריינגעמען אין אייער שטוב א פונט פלייש וואָס ליגט אויף דעם אן איסור פון 11 רבנים? ווען רבנים אסר'ן אפילו א רב אדער דעם בעסטן שוחט, איז זיין שחיטה טריפה, ווען דער בעסטער און באוואוסטער קצב, אז רבנים אסר'ן, טאר קיין איד פון אים ניט קויפן בפרט. זעט וואָס עס טוט זיך דא. מען האט געגומען א שוחט וואָס טראגט שוין אויף זיך מער פון 10 יאר א איסר פון אפילו שחיטת עופות. מען האט געגומען דעם צווייטן וואָס איז שוין אן ערך פון 20 יאר דא און גייט שטענדיק נאך אן קיין רב וויל אים ניט צולאזן צו קיין שחיטה, סתמתה ווייסן רבנים דעם ריזאן און ווען מען האט אים אמאל יא געפרואווט לאזן פאר א שוחט'ס א העלפער האט מען אים אויך געמוזט אפזאגן, און איצט ליגט אויף אים א איסר פון 11 רבנים. א מאן וואָס די וואָס קאנען אים האבן שטענדיק חזוק געמאכט פארוואָס ער רופט זיך שוחט, א מאן וואָס ווייסט ניט קיין דין פון שחיטה און קאן ניט איבערלערנען קיין דין, באקומט די חוצפה ארויסגיין קוילען גסות און מיט דער שטארקייט פון מענשן וואָס האבן קיין כאל ניט געהיט זיך אליין פון טרפות פאררופט ער זיין שחיטה כשר און אידן וואָס צום גרויסן באדויערן גייען נאך אמאל ארין אין א שול מאכן דעם איינדרוק פאר יענעם אז זיינען פרומע ארטאָדאקסישע, און גייען נעמען דאָס פלייש ביי בוטשארעס וואָס טראגן א איסר פון 11 רבנים? בוטשארעס וואָס ווייסן ניט קיין חילוק פון שמאלץ ביז חלב, וואָס ווייסן ניט וואו א טריפה אדער ליגט, ניט קיין טרייבערן, ניט קיין שחיטה, ניט קיין השגחה, נאָרט מיט א היתר פון נצחון פון עטלאכע מענשן מיט באזונדערע אמביציעס, איינינק וואָס פארדריסט זיי פארוואָס מען האט זיי ניט געשטעלט אין דער שפיצע און עטלאכע דיינקען אז עס איז א פעטע פארטע און עס פארדריסט זיי וואָס זיי זייענען ווייס פון איר. זיי פירן אויך דאָס כשרות; זיי האבן די חוצפה זאגן אז זיי איגנאָרירן רבנים און איר פארקויפט אייער אידישקייט, אייער כשרות פארבייט איר פאר טרפות אונטער דעם שלייער וואָס זיי פארפירן אייך מיט פארשוידענע לייגנס.

אידן! שעמט זיך פאר אייערע קינדער, איר פארלירט דעם אונטערי־טעט פון זיי, איר וועט זיי קיין ווארט ניט טאָרן זאגן ווייל זיי ווילן אייך ווארפן די שאנדע אין אייער פנים, זיי ווילן אייך איבערוואָרפן אז איר עסט טרפה איבער אמבישען, אייערע נעמען ווילן פארצייכנט ווערן מיט שאנדע אין אן אייביק לעבנדן בוך. די קריג זוכער בלאָפן אייך מיט רחמנות אויף דעם ארימאן. פרעגט זיי, די בעלי רחמנות, ווי אזוי לאזן זיי זיך הערן ביי אלע צדקה אנשטאלטן, ווען האבן זיי זיך געצייגט מיט רחמנות צו עפעס און צו אימעצן? זיי האבן געשטעלט טרפה בוטשער שעפער ניט צאלן דעם סענט פאר השגחה אין דעם רעכטן פייער פון נצחון און פארקויפן דעם ערגסטן סארט פלייש פאר 10 און 12 און 15 סענט. זעט זייערע ווינדעס, און עס איז נאך קיין פולע 2 וואָכן ניטא. גייען זיי שוין אהום מיט דער היטל פאר נדבות אז יעדער זאל האבן א חלק אין דער מצוה און טיילן וואָס מער טרפה. מיר מיישן זיך ניט אין קיין פרייזן, אבער מיר ווילן ווישן דעם גרונד פון זייער גוט הארץ וואָס זיי האבן געוואלט אויסטאן פאר דער מענשהייט. זיי שרייען פארוואָס מען צאלט די רבנים ווייל דזשעס, געוויס פארדריסט זיי ווייל קיין רב האט זיי ביז דער צייט קיין סענט ניט געקאסט, און יעצט גייען זיי ניט אין אן אומדירעקט קאסט זיי אויב עס פארגלוסט זיך אמאל נעמען כשר'ע פלייש, אבער וואָס גייט דאָס אן דעם אלגעמיינעם פובליקום, וואָס לאזט איר זיך נארן פון זיי. מיר דערמאנען אייך נאכאמאל, איר זאלט נעדיינקען — סמאלער אין גע"אסר'ט פון 11 רבנים אפילו אויף שחיטת עופות, ראָזענבוים אין פון פרישר מיט 10 יאר און איצט איבער א נייעם גע'אסר'ט אויף יעדער סארט שחיטה. די בוטשער שעפער, 500 סעלקירק, 260 דאָפעריין, 1304 מיין סטריט, 86½ ענדריוס, 471 קאָלדזש, זיינען גע'אסר'ט און זייער פלייש איז טריפה ונבלה על פי דין, און ווער עס קויפט דארט פלייש אין פונקט ווי ער קויפט אין א ניט אידישער סטאר.

ועד הכשרות,

שלום משה הלוי בוכהאלטער, פרעז.

נ. ב.: זיי גייען ארום און שרייען מען האט זיי קיין שוחטים ניט געגעבן. עס איז א שקר, זיי האבן געוואלט מען זאל זיי געבן שוחטים און זיי זאָגן דעם סענט ניט צאלן און זיי דארפן ניט קיין השגחה און מיר האבן געענטפערט אז מען וועט זיי געבן שוחטים וויפיל זיי ווילן אבער זיי מוזן זיין אונטער דער השגחה פון די רבנים, און א שטארקער פארוואורף צו די מענער און פרויען וואָס נוצן דאָס פלייש וועלכע איז טריפה. דער בריוו געפינט זיך ביי רבי כהנאוויטש.

דעם בלינדנ'ס קללה

אידישער קאנדידאט פון מאנטרעאל באנריסט ווייניפעגער אידישן אלד. קאנדידאט

מ. א. גרעי האט געקראגן פאלגנדן בריוו פון אלד. דזש. שובערט, מאנטרעאל:

דזשאזעף שובערט,

אלדערמאן, סט. לואיס באציירק.

מאנטרעאל, נאוועמבער, 1, 1930

מ. א. גרעי,

676 איי, מיין סט.

ווייניפעג, מאנ.

טייערער גרעי: —

דערלויבט מיר צו באנריסן אייך מיט אייער נאמינירונג פאר אלדערמאן אין ווי־ניפעג. איך וואלט זיך געוואונשן צו האבן די מעגלאכקייט צו קומען און העלפן אייך אין אייער דערווייל־לונג; אבער איך גלויב, אז איר נוטיקט זיך ניט מיין הילף. אייער טעטקייט אין דער ארבעטער באוועגונג און אייער אומדערמידלאכע ארבעט פאר דער דאזיקער זאך, איז געגונן צו פאר־זיכערן אייער דערווייל־לונג.

די ארבעטער פון ווייניפעג דארפן באנ־גריסט ווערן פאר זייער פעאיקייט אויסצו־קלייבן די ריכטיקע מענשן פאר די ריכטי־קע אמטן. איך האף אז גלויב, אז די אר־בעטער און פארגרעסיווע מענשן אין ווייני־פעג וועלן איינציק אייך שטיצן אין דעם טאג פון די וואלן, און זיי וועלן אויף אזא אופן בריינגען נעגעטער צו אונזער ציל, א געזעלשאפט באאיירט אויף סאציאלן יושר, גלייכבארעכטיקונג און איינקייט.

האפנדיק צו אדרעסירן אייך אלס "אל־דערמאן" דעם קומענדיקן מאל ווען איך וועל אייך באגעגענען, פארבלייב איך, אייערער,

מיט ברידערלאכן גרוס,

דזשאזעף שובערט

די היים פון דער פאלקס־שול

די היים פון דער פאלקס־שול, וועלכע פייערט איר חנוכת־הבית מיט א באנקעט אין איר נאר־וואָס איינגעאָרדענטן זאל דעם זונטאג, נאוועמבער 16טן, 6 אוונט.

אפטערנון פארטיעס זיינען קריטישע פארטעס. זעט אויס אמבעסטן אין א פערט געריינינקטן פראָק.

PERTH DYE WORKS LTD.

484 Portage Ave. Phone 37 266

נאָרט ענד ברענטש

1062 Main St. Phone 55 200

וויגדאט קאול קא. לימיטעד

קוילן
קאוק
האָלץ

בעסטע סארטן — פולי קוואנטיטי

שנעלע דעליווערי

Windatt Coal Co. Ltd.

307 Smith Street Phones: 27 347-8-9 - 28 745

פאר 30 יאָר

האבן מיר צוגעשטעלט

באהייצונג

(קוילן און קאוק)

צו דער אידישער באפעלקערונג

פרובירט אונז אויס מיט אייער נעקסטן אָרדער. מיר האלטן בלויז די בעסטע סארטן, און מיר גיבן זייער א פינקטלאכע דעליווערי.

טעלעפאָנירט 86 619

McARTHUR LUMBER & FUEL CO. LTD.

PRINCESS AND HIGGINS